

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.8.7.
COM(2020) 361 final

2020/0166 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Unió által az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról
szóló vámegyezmény Intéző Bizottságában az egyezmény módosítására irányuló javaslat
tekintetében képviselendő álláspontról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által az áruk TIR¹-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezmény (a továbbiakban: TIR-egyezmény) alapján létrehozott Intéző Bizottságban a TIR-egyezmény több módosításának tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Vámegyezmény az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról

Az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló, 1975. november 14-i vámegyezmény (a továbbiakban: TIR-egyezmény) célja, hogy megkönnyítse az indító vámhivataltól a rendeltetési vámhivatalig, a szükséges számú országon keresztül történő nemzetközi áruszállítást. A megállapodás 1978-ban lépett hatályba. 2019 novembere óta 76 részes fele van az egyezménynek: 75 állam és az Európai Unió. Az Európai Unió 1983. június 20-a óta szerződő fele a TIR-egyezménynek², amelynek az Európai Unió valamennyi tagállama is szerződő fele.

2.2. Az Intéző Bizottság

Az Intéző Bizottság az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezmény keretében jár el. Az Intéző Bizottság feladata a TIR-egyezmény módosításainak megvizsgálása és elfogadása. A javaslatokat szavazásra bocsátják, és az Intéző Bizottság ülésén képviselt valamennyi részes fél egy szavazattal rendelkezik. Az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a TIR-egyezmény által szabályozott vámügyi területeken. Az Unió ugyanakkor vám- és gazdasági unióként – az egyezmény 52. cikkének (3) bekezdésével összhangban – tagállamainak szavazati jogán kívül nem rendelkezik külön szavazati joggal. Valamennyi tagállam a megállapodás szavazati joggal rendelkező részes fele.

A TIR-egyezmény módosításait a jelenlévő és szavazó felek kétharmados többségével fogadják el. A határozatképesség feltétele, hogy az egyezményben részes államok legalább egyharmada szavazzon.

2.3. Az Intéző Bizottság tervezett jogi aktusa

2020 októberében tartandó hetvenharmadik ülésén az Intéző Bizottság határozatot tervez hozni az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezmény javasolt módosításainak elfogadásáról (a továbbiakban: tervezett jogi aktus).

A tervezett jogi aktus célja:

az elektronikus nemzetközi TIR-adatbank (ITDB) – papíralapú engedélyminta (MAF) helyett történő – használatának kötelezővé tétele az illetékes hatóságok számára a TIR-igazolvány használatára vonatkozó engedély, illetve az annak visszavonására vonatkozó információk TIR Végrehajtó Testülethez (TIRExB) való eljuttatása során;

¹ A TIR a „Transports Internationaux Routiers” vagy „International Road Transports” (nemzetközi közúti fuvarozás) rövidítése.

² A Tanács 2112/78/EGK rendelete (1978. július 25.) az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozására vonatkozó, Genfben, 1975. november 14-én aláírt vámegyezmény (TIR-egyezmény) megkötéséről (HL L 252., 1. o.).

a TIR-műveletek végrehajtására engedéllyel rendelkező vámhivatalok jegyzékének az ITDB-ben való kötelező közzététele;

annak lehetővé tétele a Szerződő Felek számára, hogy a nemzeti jogszabályokkal összhangban nagyobb mértékű könnyítéseket biztosítsanak a megfelelően felhatalmazott személyek számára az egyezmény rendelkezéseinek alkalmazásához;

a TIR-egyezmény szövegének pontosítása az előírt szállítási útvonal vámunió belüli használata tekintetében, továbbá a „TOBACCO/ALCOHOL” (Dohány/Alkohol) TIR-igazolványokra vonatkozó maximális garancia összegének naprakésszé tétele.

A tervezett jogi aktus a TIR-egyezmény 59. és 60. cikkének megfelelően a felekre nézve kötelező erejű lesz.

Az 59. cikk a TIR-egyezmény fő szövegének módosítására vonatkozik, és a következőkről rendelkezik: *„A 60. cikk rendelkezéseinek fenntartásával, valamennyi javasolt és az előző bekezdés rendelkezéseivel összhangban megküldött módosítás minden Szerződő Félre nézve a megküldéstől számított 12 hónapos időszakot követő 3 hónap elteltével hatályba lép, ha ezen időszak alatt valamely Állam, amely egyúttal Szerződő Fél is, az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkáránál nem emel kifogást a javasolt módosítással szemben. Ha a javasolt módosítással kapcsolatosan a jelen cikk 3. bekezdése rendelkezésének megfelelően kifogást emeltek, a módosítást elutasítotttnak kell tekinteni, és az semmilyen hatállyal nem bír.”*

A 60. cikk a TIR-egyezmény mellékleteinek módosítására vonatkozik, és a következőkről rendelkezik: *„Minden, az 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. és 10. mellékletre vonatkozóan javasolt és az 59. cikk (1) és (2) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően megvizsgált módosítás az Intéző Bizottság által a módosítás elfogadásakor meghatározott időpontban hatályba lép, kivéve, ha egy korábbi, az Intéző Bizottság által ugyanakkor meghatározott időpontig azon államok ötödrésze vagy 5 olyan állam, aki Szerződő Fél – ha ez a szám a kevesebb – értesíti az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkárát a módosítással szemben emelt kifogásairól. Az e bekezdésben említett időpontokat az Intéző Bizottság a jelen levő és szavazó tagjainak kétharmados szavazattöbbségével határozza meg.”*

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Ez a módosításcsomag előmozdítja a TIR-egyezmény korszerűsítését, amelynek jelentős mérföldköve volt a jövőbeli eTIR nemzetközi rendszer jogi keretének az elfogadása az Intéző Bizottság 2020. februári hetvenkettedik ülésén. A csomag mellett a TIR-egyezmény szövegének egyes technikai vonatkozásait is pontosítani fogja.

A TIR-egyezmény Szerződő Felei egyrészt enyhítenek a TIR-igazolvány jövőbeli digitalizálásának feltételein, és javítják a TIR-adatok megbízhatóságát azáltal, hogy kötelezővé teszik az ITDB-alkalmazás használatát a TIR-igazolvánnyal rendelkező jogosultak adatainak a TIR Végrehajtó Testület (TIRExB) felé történő továbbítása során, valamint létrehozzák a TIR-rendszerhez hozzáféréssel rendelkező vámhivatalok megbízható online adatbázisát.

Ezzel összefüggésben módosítani kell a 38. cikket, a hozzá tartozó magyarázó megjegyzéseket és a 9. mellékletet annak érdekében, hogy a garanciavállaló egyesületek kötelesek legyenek haladéktalanul továbbítani a TIRExB felé a TIR-eljárás alkalmazására engedéllyel rendelkező személyek valamennyi adatát. Ezenkívül a 45. cikkhez fűzendő új magyarázó megjegyzés pontosítani fogja, hogy a TIR-műveletek végrehajtására jóváhagyással

rendelkező indító vámhivatalok, átmenő vámhivatalok és rendeltetési vámhivatalok jegyzékének közzétételére a TIRExB által felügyelt elektronikus alkalmazás (ITDB) segítségével kell sort keríteni.

Az Unió már alkalmazza az ITDB-t, és támogatja annak a TIR-egyezmény valamennyi Szerződő Fele általi kötelező használatát, mivel ez hozzá fog járulni az uniós vámpolitikának megfelelően a TIR-eljárás szélesebb körű digitalizációjához azáltal, hogy megkönnyíti a Szerződő Felek, az egyesületek és a nemzetközi szervezetek között az elektronikus adatok valós idejű megosztását.

Másrészt a 6. melléklet 49. cikkéhez tartozó új magyarázó megjegyzés beillesztésével a Szerződő Felek önkéntes alapon nagyobb mértékű könnyítéseket vezethetnek be az egyezmény rendelkezéseinek alkalmazását illetően.

E könnyítéseket kizárólag a TIR-eljárás megfelelő lefolytatását biztosító technológiák alkalmazása mellett, a TIR-egyezmény alapján a vámhatóságokra általában bízott különleges feladatok ellátására jogosult személyeknek szóló egyértelmű utasítások megléte, valamint egy olyan nyilvántartási rendszer használata esetén lehetne engedélyezni, amely lehetővé teszi a vámhatóságok számára a vámellenőrzés elvégzését és az eljárás felügyeletét.

Az Unió támogatja annak a lehetőségét, hogy a Szerződő Felek ezentúl nagyobb mértékű könnyítéseket nyújthassanak a TIR-igazolvánnyal rendelkező jogosultak számára annak érdekében, hogy megtartsák a rendszer vonzerejét a gazdasági szereplők számára.

Végül a 20. cikk és a 8. cikkhez fűzött magyarázó megjegyzés módosításai technikai jellegűnek tekinthetők, mivel egyértelműsítik a vámunióon belül előírt útvonal használatát, illetve naprakésszé teszik a „Dohány/Alkohol” TIR-igazolványonkénti maximális garancia összegét, amely a garanciavállaló egyesülettől követelhető.

A tagállamokkal a TIR vámügyi szakértői csoport (genfi koordináció) keretében konzultáltak a javasolt módosításokról. További konzultációkra került sor az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ EGB) fuvarozást érintő vámkérdésekkel foglalkozó munkacsoportjának ülésein.

A belső egyeztetések, valamint a tagállamokkal a TIR vámügyi szakértői csoport keretében folytatott közös egyeztetések során egyértelműen kiderült, hogy a javasolt módosításokat széles körben támogatják. A Bizottság 2020. március 23-án kelt levelében konzultált az európai adatvédelmi biztossal, aki az emlékeztető ellenére sem válaszolt egészen 2020. június 11-ig.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik *„a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”*.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, amelyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak

kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”³.

4.1.2. *A jelen esetre történő alkalmazás*

Az Intéző Bizottságot megállapodás, nevezetesen az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezmény hozta létre.

Az Intéző Bizottság által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezmény 59. és 60. cikkének megfelelően.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem is módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. **Anyagi jogalap**

4.2.1. *Alapelvek*

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegüként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. *A jelen esetre történő alkalmazás*

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése.

4.3. **Következtetés**

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. **A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE**

Mivel az Intéző Bizottság jogi aktusa módosítani fogja az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezményt és annak mellékleteit, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

³ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezmény Intéző Bizottságában az egyezmény módosítására irányuló javaslat tekintetében képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben annak 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló 1975. november 14-i vámegyezményt (a továbbiakban: TIR-egyezmény) az Európai Gazdasági Közösség a 2112/78/EGK tanácsi rendelettel⁴ jóváhagyta, és az egyezmény a Közösségben 1983. június 20-án hatályba lépett⁵.
- (2) A TIR-egyezmény konszolidált változatát a 2009/477/EK tanácsi határozat mellékleteként tették közzé; a határozat szerint a TIR-egyezmény jövőbeli módosításait – hatálybalépésük napját megjelölve – a Bizottság az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzéteszi.
- (3) A TIR-egyezmény 59. és 60. cikke értelmében a TIR-egyezmény Intéző Bizottsága (a továbbiakban: Intéző Bizottság) a jelenlévő és szavazó felek kétharmados többségével módosításokat fogadhat el a TIR-egyezményre és annak mellékleteire vonatkozóan.
- (4) Az Intéző Bizottság 2020. október 15-i hetvenharmadik vagy egy későbbi ülésén a TIR-egyezmény és mellékleteinek több módosítását tervezi elfogadni.
- (5) Helyénvaló meghatározni az Unió által az Intéző Bizottságban képviselendő álláspontot, mivel a módosítások kötelező érvényűek lesznek az Unióra nézve.
- (6) A TIR-rendszer korszerűsítését előmozdítandó, a TIR-egyezmény 38. cikkének és 9. mellékletének módosításával, valamint a TIR-egyezmény 45. cikkére vonatkozó új magyarázó megjegyzés beillesztésével kötelezővé kell tenni az illetékes hatóságok számára a TIR-igazolványok használatára vonatkozó engedélyek, illetve az ezen engedélyek visszavonására vonatkozó adatok elektronikus továbbítását a TIR Végrehajtó Testület felé, továbbá létre kell hozni a TIR-árumozgások tekintetében eljáró vámhivatalok megbízható online nemzetközi adatbázisát.
- (7) Annak érdekében, hogy a TIR-egyezmény vonzerejét növelni lehessen mind a gazdasági szereplők, mind a vámhatóságok számára, lehetővé kell tenni, hogy a Szerződő Felek a TIR-egyezmény 49. cikkéhez fűzött új magyarázó megjegyzés révén

⁴ A Tanács 2112/78/EGK rendelete (1978. július 25.) az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozására vonatkozó, Genfben, 1975. november 14-én aláírt vámegyezmény (TIR-egyezmény) megkötéséről (HL L 252., 1978.9.14., 1. o.).

⁵ HL L 31., 1983.2.2., 13. o.

a megfelelően felhatalmazott személyek számára nagyobb mértékű könnyítéseket biztosítsanak a TIR-egyezmény rendelkezéseinek alkalmazásához.

- (8) A TIR-egyezmény rendelkezéseinek egyértelművé tétele érdekében a TIR-egyezmény 20. cikkének módosításával pontosítani kell az előírt útvonal használatát a vámuniókon belül, a TIR-egyezmény 8. cikkéhez fűzött magyarázó megjegyzés módosításával pedig növelni kell a „Dohány/Alkohol” TIR-igazolványok tekintetében a garanciavállaló egyesületektől követelhető ajánlott maximális összeget.
- (9) Az Intéző Bizottságban az Unió által képviselendő álláspontnak az e határozathoz mellékelt módosítástervezeteken kell alapulnia. Ez nem érinti azt a lehetőséget, hogy a módosítástervezetek nem lényeges kisebb módosításait a TIR-egyezmény Intéző Bizottságában részt vevő uniós képviselőknek a Tanács újabb határozata nélkül is módjában áll elfogadniuk.
- (10) Az Unió álláspontját a Bizottságnak kell képviselnie. Az Unió tagállamainak – az Unió érdekében együttesen eljárva – az Intéző Bizottságban tartott hivatalos szavazás alkalmával kell képviselniük az Unió álláspontját,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezmény (a továbbiakban: TIR-egyezmény) Intéző Bizottságának hetvenharmadik vagy azt követő üléseinek egyikén az Unió által képviselendő álláspont a módosításoknak az e határozathoz csatolt tervezetén alapul.

2. cikk

Az 1. cikkben említett álláspontot a Bizottság képviseli. Az Unió tagállamai – az Unió érdekében együttesen eljárva – a TIR-egyezmény Intéző Bizottságában tartott hivatalos szavazás alkalmával képviselik az Unió álláspontját.

3. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok és a Bizottság a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*